

ਉਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਿਉਸ਼ ਨੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਮੇਲਾਨੀਆ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜਾਰਜੀਓ ਅਰਮਾਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ

55 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸੀ, ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ V ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਕਮਰ 'ਤੇ ਮਗਰਮੱਛ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਵਾਲੀ ਪਤਲੀ ਕਾਲੀ ਬੈਲਟ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਉਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਿਉਸ਼ ਨੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਇਤਾਲਵੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਦਾ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਰਮਾਨੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ 2021 ਵਿੱਚ ਹੈ

ਉਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਿਉਸ਼ ਨੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਮੇਲਾਨੀਆ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਈਸਟ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਢਿੱਲਾ-ਫਿੱਟ ਵਾਲਾ ਸੂਟ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਾਢੇ ਚਿੱਟੇ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਨਾਲ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਮੇਲਾਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਲੋਰੈਂਸ ਫੈਸ਼ਨ ਨਿਯਮਬੁੱਕ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਤਨੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਜਿਲ ਬਿਡੇਨ, ਨੇ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਰੁੜੀਵਾਦੀ ਬਾਲ ਗਾਉਨ, ਸਾਢੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਟੇਲਰਡ ਸੂਟ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਧੁਨਿਕ ਫੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇਤਾ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਟੇਟ ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਵਰਗੇ ਤਕਨੀਕੀ ਦਿੱਗਜ ਮੌਜੂਦ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਲੇਨ ਮਸਕ ਕਾਫ਼ੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੇਲਾਨੀਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਦਿੱਗਜ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਅਤੇ ਮੈਟਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ,' ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਵਿੱਚ ਐਪਲ ਦੇ ਟਿਮ ਕੁੱਕ, ਗੂਗਲ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੁੰਦਰ ਪਿਚਾਈ, ਓਪਨਏਆਈ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੈਮ ਆਲਟਮੈਨ ਅਤੇ ਗੂਗਲ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਰਗੇਈ ਬ੍ਰਿਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਗੈਰੇਲਿਨ ਗਿਲਬਰਟ-ਸੇਟੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ 'ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ MAGA ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ' ਕਿਹਾ।

ਬ੍ਰਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਨਿਕੋਲ ਸ਼ਾਨਾਹਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 2024 ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਕੱਤਰ ਰੌਬਰਟ ਐਫ. ਕੈਨੇਡੀ ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਰਨਿੰਗ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਮਿਲਾਨ ਫੈਸ਼ਨ ਵੀਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 50ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਮਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਤਸਵੀਰ 1988 ਵਿੱਚ ਹੈ

ਉਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਿਉਸ਼ ਨੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਿਉਸ਼ ਨੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇਤਾ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਟੇਟ ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਵਰਗੇ ਤਕਨੀਕੀ ਦਿੱਗਜ ਮੌਜੂਦ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਲੇਨ ਮਸਕ ਕਾਫ਼ੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਆਈ ਏ ਐਸ ਸਾਕਸੀ ਸਾਹਨੀ ਕੌਣ ਹੈ?

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੂਸ਼ ਹੋਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੂਸ਼ ਹੋਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੂਸ਼ ਹੋਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਉਸਨੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਹਰ ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਈਏਐਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਬਣ ਕੇ ਆਈ। 2014 ਬੈਚ ਦੀ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਪਹੁੰਚੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਅਤੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 6ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ।

ਆਈਏਐਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਕੌਣ ਹੈ?
ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੈ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ 2014 ਬੈਚ ਦੀ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਵਿੱਚ 6ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਆਈਆਰਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਕਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਮਿਲਿਆ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਨਾਲਸਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਤੋਂ ਬੀਏ ਐਲਐਲਬੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਠ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਅਤੇ ਟਾਪ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਈਏਐਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਬਣ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਉਸਦਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ 2012 ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਅੰਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਚੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀ। **ਆਈਏਐਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ**
ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਬੰਧਨ (ਰੈਂਕ 6, 2011) ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ। ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ। 2014 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਫਿਰ 6ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤਾ। **ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਏਐਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ**
ਆਈਏਐਸ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੀ। ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਵੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ। **7 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, 43 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ**
ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ

1988 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 1.75 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ 18 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ 14.8 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 6.4 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 2.3 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 0.4 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਰੇਨਰਬ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ

ਸਰ ਲੌਰੀ ਮੈਗਨਸ ਨੇ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਨਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਪੀਐਮ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਲੇਬਰ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਰ ਲੌਰੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਨੇ 'ਇਮਾਨਦਾਰੀ' ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉੱਚਤਮ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਸਰ ਕੀਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਦਬਾਅ' 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਗੁੱਸੇ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਲ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ 'ਤੇ ਸਟੈੱਪ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੌਂਡ ਘੱਟ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ।

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ
ਉਸਲਾ ਪੰਜਾਬ
editorpbi@gmail.com

ਉਹ ਚੀਕਦੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਰੈਂਡ ਕਵੀਨ ਇੱਕ ਪੇਟ੍ਰ ਭੁੱਖ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ: ਕੁਐਂਟਿਨ ਲੈਟਸ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਰੇਜ਼ਾਨਾ ਉਜਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਮੱਧਮ ਬੁੱਝਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੋਬਨਿਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਐਜੇਲਾ ਰੇਨਰ ਸਾਹਮਣੇ, ਅੱਖਾਂ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਪਵਾਦ ਸੀ। ਸਰ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਉਸਦੇ 'ਮਜ਼ਦੂਰ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਦੇ ਪਿਛੇਕੜ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੰਨਾ ਦੁਰਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਬਾਰੇ ਜੋ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਟਾਰਮੇਰਾਈਟਸ ਲਈ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਇਆ, ਉਹ ਸੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਬੇਲਗਾਮ ਲਾਲਚ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰ ਕੀਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਰਕਲ ਨੇ ਅਟੇਨਲ ਕਲੀਓਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਨੇ ਆਮ, ਅਭਿਲਾਸੀ ਬ੍ਰਿਟਨ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਕੀਤੀ। ਸਿਹਤ ਸਕੱਤਰ, ਵੇਸ ਸਟ੍ਰੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਸਰ ਕੀਰ ਦੀ ਕੋਬਨਿਟ ਟੇਬਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਰਗ ਤੋਂ ਦਿਲੋਂ ਭਿੰਨ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਰੱਬੀ ਦਾਤ ਸੀ। ਮੇਰਾ? ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸੀ। 2021 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਲੇਬਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵਾਂ ਨੂੰ 'ਘੋਰ, ਸਮਲਿੰਗੀ, ਨਸਲਵਾਦੀ, ਔਰਤ-ਵਿਰੋਧੀ, ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟੀਆ, ਬੁਨਾਨਾ ਗਣਰਾਜ, ਘਟੀਆ, ਈਟੀਐਨ, ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ' ਕਹਿ ਕੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਮੂਰਖਤਾਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਗੱਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਬਰ ਕਾਰਕੁਨ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਲਈ ਖਿੱਚਕੇ ਹੋਏ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ, ਇਸਨੇ ਉਸਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਚੀਕਦੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰ ਕੀਰ ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਲਾਕੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ

ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਪੇਟ੍ਰ ਭੁੱਖਾਂ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਅਰਧ-ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਅਹੁਦੇ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ। ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਗੁਲਾਬ ਵਾਈਨ ਦੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਵਾਪਸ ਖੜਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਲਾਸ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲ ਹਾਊਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਟੈਕਸ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਸਨ)। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ 30ਵੇਂ ਜਨਮਦਿਨ 'ਤੇ 'ਬੁੱਝ ਜੋਬ' ਲਈ £5,600 ਉਧਾਰ ਲਏ। ਉਸਨੇ ਇਥੀਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਸਕੋ ਹੋਟ ਲਈ £836 ਦੀ ਕ੍ਰੀਬੀ ਪਾਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਬੈਂਸੀ ਵਾਂਗ ਨੱਚਿਆ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਲੇਅਰਾਈਟ ਪਲੂਟੋਕ੍ਰੇਟ ਲਾਰਡ ਅਲੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੌਂਡ ਦੇ ਮੁਫਤ ਕੱਪੜੇ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਦੀ ਧੁਨ 'ਤੇ ਗਾਏ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਮੇਰਾ ਏ*** ਚੁੰਮ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਫੇਰਮੇਨ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ'। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਐਜੇਲਾ ਰੇਨਰ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਜੂਨ 2015 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਡੇਵਿਡ ਕੈਮਰਨ ਦੇ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ। ਐਸਟਨ-ਐਂਡਰ-ਲਾਈਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੇਬਰ ਮੈਨਚੇਸਟਰ ਹਲਕੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਘਰੇਲੂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 'ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਉੱਤਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ' ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੋ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਾਂ, ਮੈਰਗੇਜ਼, ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦੱਖਣੀ ਵਕੀਲਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਉਲਝੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਮਨਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿਰਫ 23 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੋਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,' ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਪਿਆਜ਼ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਟੈਕਨੋਕਰੇਟਿਕ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਗੋਲੀ-ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਮੀਡੀਆ ਕਲਾਕਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਏ ਸਟਾਕਪੋਰਟ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰਿਸਪ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿੱਤੇ। ਸਤੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਜੇਰੋਮੀ ਕੋਰਬਿਨ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਲੀਡਰ ਬਣ ਕੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਜਲਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਜੀਓਆ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਫਰੰਟ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੇਲ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਸਕੇਚ ਲੇਖਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਦੰਗੀ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਉਹ ਬੇਰਹਿਮੀ, ਹੱਕਾਰ, ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਸਫਲ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਗਲ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਜਾਪਦੀ ਸੀ, ਹਾਂ, ਆਮ ਵਰਗ-ਯੁੱਧ ਕਲੇਟਰੇਪ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਪਸੀਨੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋ - ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਕਨਵੀਨਰ ਸੀ - ਪਰ ਇੱਕ ਨਮਕੀਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। 2020 ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਰਬਿਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਟੈਮ ਵਾਟਸਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰਬਿਨਾਈਟ ਮੈਮੋਟਮ ਅੰਦੋਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ, ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ। ਲੇਬਰ ਡਿਪਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਲੇਬਰ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨੇਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ ਵਾਲਾ ਸਟਾਰਮਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਡਿਪਟੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ

ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੱਚੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸੈਕਸੀ ਲੇਡਰਹੋਸਨ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਬੇਚੈਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੈਟਰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ 'ਗੋਡੇ ਟੈਕਟ' ਲਈ ਪੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਲੋਕੜ ਦੀ ਜੇੜੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਕੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰ ਕੱਟੜ-ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਨੂੰ ਚਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 2021 ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਨੀਵੇਂ ਥਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਨਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕ 'ਸਟਾਰਮਰ ਆਊਟ, ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ ਇਨ' ਵਾਲੇ ਬੈਨਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ 'ਰੈਂਡ ਕਵੀਨ' ਐਜੇਲਾ ਤਾਜ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗੀ।

ਲੇਬਰ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਤਾਲਾਬੰਦੀ (ਜਿਸਦਾ ਸਰ ਕੀਰ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ) ਅਤੇ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਬਦਲ ਗਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਰਿਸ ਜੋਨਸਨ ਨੂੰ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਲਿਜ਼ ਟਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਬਿਪਤਾ ਭਰੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ। ਸਰ ਕੀਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਫਲਰਟ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੂਨੀਅਨ-ਪੱਖੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੁਣ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਮਾੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਔਖਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਇਸਨੂੰ

RAYNER RESIGNS

ਉਸ਼ਾਖਾ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਉਜਾਲਾ

Manjeet Singh

Editor, Printer & Publisher

+1(559) 669-3006

dailyujalapunjab@gmail.com

dailyujala.com

ਉਸ਼ਾਖਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਲਗ ਸਟਾਰ ਨਤਾਲੀਆ ਰਾਏ ਦੀ ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ

ਨਤਾਲੀਆ ਦਾ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ

ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਘਰ ਲਿਆਉਣਾ ਸਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ GoFundMe ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਪੰਨਵਾਦ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਫਿਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਾਫਿਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਥੇ ਸੀ।"

ਹੁਣ ਤੱਕ, ਫੰਡਰੇਜ਼ਰ ਨੇ \$21,427 (£15,843) ਦੇ ਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਨਤਾਲੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੰਡਰੇਜ਼ਰ ਸਾਲਣ ਲੋਕ ਸਿਟੀ, ਯੂਟਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸਿਆ

ਬਾਰੀ ਸਭਾ 7 ਤੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜੀ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਨਮਸਕਾਰ। ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਮੈਂ ਬੇਹਦ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਰਸਤੇ ਉਨੀਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨੀਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੋ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ।

ਅੱਜ ਇਸ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਰ ਤੇ ਖੜਾ ਪੰਜਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਓ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਭਿਜੇ ਆਫ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮ ਹਨ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਲੀ ਭਾਂਤੀ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਹੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨਾਜ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਭ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਖ਼ੁਦ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ

ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ, ਸੂਬੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਫੰਡੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਅਕੱਢੇ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਉਫ਼ਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ 1988 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ 1,400 ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। 3.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਅਤੇ 37 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 1.75 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਡੁੱਬ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬੀਸ, ਸਤਲੁਜ, ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਘੱਗਰ ਨਦੀਆਂ ਖੜੇ ਹੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਖਾੜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾ ਭੇਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਫੀਂਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਘਰਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਰਮੀ, ਐਂਡਨੀਆਰਐਫ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ
ਉਥੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਸ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਦਾ 176.8% ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 2.445% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵੱਧ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ 19.1% ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਨੇ

ਯੂ ਕੇ ਦੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੈਕਸ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ

ਯੂਕੇ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਂਜੇਲਾ ਰੇਨਰ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰੀ। ਰੇਨਰ, ਜਿਸਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਤੱਟ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਖਾਸ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚੰਗੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। "ਮੈਂ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦੀ ਹਾਂ," ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ

ਲੰਡਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਿੱਚ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਂਜੇਲਾ ਰੇਨਰ ਇੱਕ ਵਾਹਨ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹੋਏ

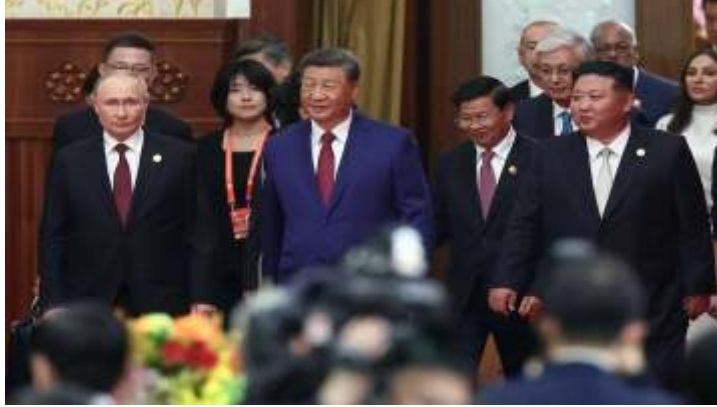
ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।" ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਨਰ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਦੋ ਏਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ। "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੇਯਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ," ਸਟਾਰਮਰ

ਨੇ ਲਿਖਿਆ। ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੱਤਰ 'ਬਹੁਤ ਸੁਭਾਅਮਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ' ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੇਨਰ ਪਿਛਲੇ ਬੈਂਚਾਂ 'ਤੇ ਯੂਕੇ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਲੈਰੀ ਮੈਗਨਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਗਨਨ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰੇਨਰ ਨੇ "ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਨਤਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਡੂੰਘੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ" ਉਸਨੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਚਾਰ ਸੰਗਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ 'ਤੇ ਲੋਕੀ ਵਜ਼ੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਧੇਰੇ ਮਹਿੰਗੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ 800,000 ਪੌਂਡ (\$1 ਮਿਲੀਅਨ) ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਲੋਕੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਕਰਕੇ 40,000 ਪੌਂਡ (ਲਗਭਗ \$54,000) ਦੀ ਬਚਤ ਕੀਤੀ। ਰੇਨਰ, 45, ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 2023 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਤਲਾਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸਦੇ "ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ" ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸਦੇ

ਬਾਰੀ ਸਭਾ 7 ਤੇ

ਚੀਨ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ, ਚੀਨ ਦੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆਂ ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਾਹਤਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਗਮ ਅਖੌਤੀ ਸੰਘਾਈ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ (SCO) ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 10 ਹੋਰ ਚਾਹਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਮੌਧ ਏਸ਼ੀਆਈ "ਸਟੈਨਾਂ" ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੇਸੇਪ ਟੇਯਪ ਏਰਦੋਗਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਿਮ ਜੂਨ-ਉਨ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤਿਆਨਜਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸਕਤੀ ਧਰੁਵ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬਹੁ-ਧਰੁਵੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਧੁਨ ਵਜਾਈ, ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਰ ਅਲੱਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਰੁਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਆਓ ਆਪਾਂ ਬਾਕਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੋਚੀਏ ਤੇ ਉਸੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਈਏ ਕਿ ਤਿਆਨਜਿਨ ਸੰਮੇਲਨ ਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਕਸਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਕਸਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਅਣ-ਮਿਊਟ ਕੀਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ "ਕੋਰ" ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਟੋ, ਜੋ ਅਤੇ ਸੀਟੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰ ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬੁਝਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ

ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ, ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆਈ ਨੇਤਾ ਕਿਮ ਜੂਨ ਉਨ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੀਨੀ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਦੀ 80ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ।

ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਿਨ ਆਫ ਵਜ਼ੋ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਘਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਈ "ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਕੋਰ" ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕੋਰ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੈਰ, ਚੀਨੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ SCO ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ "ਕੋਰ" ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ SCO ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖੇਤਰੀ

ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਚੀਨੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕਾਰਨ S C O ਤਾਅ ਅਤੇ ਟਕਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਤਿਆਨਜਿਨ ਨੂੰ ਨਿਕਸਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ SCO ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੀਨ SCO ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਸਯੋਗ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਕੋਰਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ

ਰੋਕਥਾਮ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ, ਬੀਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੇਸਿਸਲ ਫੌਜੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼ੀ ਦੇ ਲਾਕੂਫ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਗਾਰੰਟਰ ਵਜੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੰਝ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਠ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਚੀਨ ਉਹ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਸੀਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਹਰ ਸਾਲ 14 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਫੌਜੀ ਪਰੇਡ ਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਨਾਅਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਰੂਸ ਹਰ ਸਾਲ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜ਼ਯਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਕੀ ਸੀਟ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਨਮਦਿਨ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਪਰੇਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਵਰਗੇ ਦੇ-ਥਿੱਟ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰੇਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਬ ਦੇ ਚੱਕਟ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਾਸ਼ਾ ਕਰੇ? ਬੀਜਿੰਗ ਪਰੇਡ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ। ਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ "ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ" ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਸ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿਸਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਐਸਐਸਆਰ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਮਾਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪੰਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੀ ਮਾਰਚ ਜੇ-ਤੁੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਨਾਮ ਨਾਅਰਿਆਂ "ਨਵਾਂ ਭੁਣਾਉਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰੋ" ਅਤੇ "ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ" ਨਾਲ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਲਈ, 1949 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਉਲਕਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ।

ਬਾਰੀ ਸਭਾ 7 ਤੇ

ਪ੍ਰਵਾਸ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪੁਨਰ ਮਿਲਨ ਰੂਟ ਨੂੰ ਰੋਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪੁਨਰ ਮਿਲਨ ਰੂਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਫਰੇਡ ਯੂਪਟੋ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਰੂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ "ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। "ਸਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੇਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿੱਥੇ ਦੇ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 21,000 ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰਹਿ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇਮ ਮਹੀਨੇ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ 2025 ਤੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 21,000 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਵੀਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਪਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ "ਯੋਗਦਾਨ ਲੋੜਾਂ" ਅਤੇ "ਨਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ।" ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਗ੍ਰਹਿ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੂਨ 2025 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 111,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ 2001 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਖਿਆ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿੱਚ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਉੱਤਰੀ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਚੇਨਲ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪਿਛਲੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਾਸਿੰਗ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਟੀਜ਼ੇਲ ਰੋਰਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਰਿਫਾਰਮ ਯੂਕੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਬਰ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਲਈ ਸਾਲ ਡੀਲ ਯੂਪਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ" ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।" ਯੂਪਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਪਰਸਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਤੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ," ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ। ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਸੁਧਾਰ ਯੂਕੇ ਨੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਏ ਪੋਲ ਵਿੱਚ ਲੋਬਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ 2029 ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਉਸ਼ਾਖਾ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਂਟਵਰਕ
dailyujala.com

ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇ ਕੇ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਕੋ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਨੂੰ ਸਾਸਤਰਾਥ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਕਰਾਹੀ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖੀ ਉਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਭਿਆਨਕ ਢਾਹ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪੜਵਤੋਂ ਸੱਜਣਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਮੇਲਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ 1873 ਈ ਤੋਂ 1920ਈ. ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਵੀ ਸਨ। ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤਿੱਤ ਬੀਤਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਦੇ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਵਰਤਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉਤੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਛਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਅਤੇ ਬੋਲ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਿਸ਼ਣ ਦਾ ਗੌਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੜੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ

ਉਸ਼ਾਲਾ ਪੰਜਾਬ

ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਅਰਚਨਾ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ੬ ਸਤੰਬਰ, ੧੮੩੮ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕ ਪ੍ਰਿੰਸ ਆਫ਼ ਪੇਰਥਸ਼ਿਰ ਵੀ ਕਹਿਲਾਇਆ,[1] ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਸੀ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹਨਾਂ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਧਰਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਹ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਦਾ ਨਾਮ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਬੜਾ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨ-ਦਿਮਾਗ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਪੱਕੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਖਿੜਕਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੰਦ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਤੀਆਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਕੇ 1872 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਜੂਦ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਮਗਰੋਂ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸਰਦਾਰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਧਾਪ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਗੀਟਾਇਬਡ ਕੈਪਟਨ, ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਜਗੀਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਜੋਹਲੇ ਮੱਲ, ਸੇਹਨ ਲਾਲ ਤੇ ਪੋਹਲੀ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੇਲਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇ ਕੜੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਂਝ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਐਕਸਟਰਾ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਲਈ ਚੱਲ ਨਾ ਸਕੀ ਤੇ ਆਖਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਆਈ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸਰਦਾਰ ਡੋਲਿਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵੀ ਵਲੋਤ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਦਾਸੀ ਮੰਗਲਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚੁਨਾਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਭਿਖਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨੇਪਾਲ ਪੁੱਜਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਗਲਾ ਮਿਸਰ ਵਜੋਂ ਆਦਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਪਿੱਛੋਂ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਜ਼ਾਮਤ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵੱਸਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤੇ ਮਾਂ-ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ, ਉਹਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਵਲੋਤ ਤੋਂ ਕਲਕੱਤੇ ਲੈ ਆਇਆ ਗਿਆ। ਦੱਖਾਂ ਦੇ ਗ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜੇਤ ਵੀ ਹੁਣ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ-ਭਾਗ ਖੁੱਸੇ ਹੋਏ ਜਲਾਵਤਨ ਸੀ।

ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਹੋਟਲ ਸੇਮਿਨਿਸਟ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੁੱਤਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਵਿੱਛੜਿਆਂ ਨੂੰ। ਨਜ਼ਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਾਰਨ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰਥ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਲੋ ਕੋ ਜਦ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਿਆ ਤਾਂ ਅੱਡਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਖਿੜੇ-ਮੱਥੇ ਸਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਸੇਰ-ਇਲੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਭੁੱਖਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੋ ਪਈ। ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੂੰ ਇਉਂ ਜਾਪਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਖੁੱਸਿਆ ਕਰੇ। ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਗ਼ਸ਼ ਆ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿਲਾਸਿਆ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਧਰਮ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਵਲੋਤ ਤੇਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਧਰਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗਾ।

ਦੇਰਾਂ ਮਾਂ-ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੀ ਕੰਨ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਦੇਖੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸਾਂਝ ਵਾਪਸ ਵਲੋਤ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਵਲੋਤ ਪੁੱਜ ਕੇ ਮਾਂ-ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਲਕਾ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ, ਬਥੇਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਵੱਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾਇਆ ਪਰ ਜ਼ਰ ਵਿਅਰਥ ਆਖਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੇ ਵਲੋਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਲਕਾ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਸੱਕ ਦੀ ਨਿਗੂਨਾ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨੇ ਵਲੋਤ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਭਰਨਾ ਪਿਆ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਸਮੇਤ 1884 ਵਿੱਚ ਵਲੋਤ ਪੁੱਜ ਗਏ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੁਣਾਉਂਦੇ, ਨਿੱਤਰੇਮ ਨੇੜ ਕਰਾਉਂਦੇ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ, ਸਿੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਦਿੰਦੇ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਕਾਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ। ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਮੁੜ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਹ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਦਸ਼ਾਹ ਬਣੇਗਾ। 1885 ਵਿੱਚ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਸਾਥੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬੰਬਦੀ ਵਿਖੇ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। 131 ਮਾਰਚ, 1886 ਨੂੰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਦਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ। ਬੜਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਦੇਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਭਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਧਰ ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਅਦਨ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਮੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਫੌਜਨ ਅਦਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਏ। ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਹਦਾਏ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੇਸ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਵਲੋਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੀਤੀ। ੩ ਜੂਨ, 1886 ਨੂੰ ਅਦਨ ਤੋਂ ਪੈਰਿਸ ਗਏ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹੋਂ ਅਦਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਧਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਪਾਸੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਚਾਟ ਪਾਪੂਰ ਕੀਤੀ।

ਹੁਣ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਪਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਰੂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰਾਜਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਰੂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਜ ਲਈ ਆਪ ਵੀ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਵਤਨ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਦਰਦਾਨੰਦ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲੀ ਸ਼ਰਾਇਫ਼ ਲਈ ਅਪਣੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਕਰੁਣਾਮਈ-ਰਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ। "ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਲੜੇ ਤੇ ਮਸ਼ਾਂ। ਹੁਣ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਜੁਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦਾ ਖੁਫ਼ੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਰਾਜਿਆਂ-

ਨਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ, ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫੌਜੀ ਮੇਜਰ ਈਵਨਜ਼ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਕਬਾ ਅਤੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ' ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾ ਫਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ-ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਤਰਜਮਾ ਕਰਵਾ ਕੇ, ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ।

ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸਰਦਾਰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਕੀ ਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ਪਾਈਆਂ ਉੱਚੀਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਂਪ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਹ ਗੁੰਸਾਧੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪੰਡੀਚਰੀ ਪੁੱਜਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਕੇ ਪੰਡੀਚਰੀ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੇ। 6 ਨਵੰਬਰ, 1886 ਨੂੰ ਸ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੀਚਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਏ ਤੇ ਉਥੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹ ਉਥੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਇਆ। 'ਟਾਈਮਿੰਗ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਅਤੇ 'ਮਦਰਾਸ ਟਾਈਮਿੰਗ' ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੁਲਚਮਨ ਪੋਹਲੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸਾਹੀ ਫਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਬੇੜੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੜੀ ਗੁੰਸਾਧੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਾਊਸਡ ਰਹਿ ਕੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕੀ ਰਹੇ।

ਉਧਰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਕੇ ਸਾਹੀ ਮੋਹਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸਰਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਲਾਵਤਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੰਡੀਚਰੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਹਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੇ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ 18 ਅਗਸਤ, 1887 ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਕਰ ਗਿਆ।

ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਿਆਰੀ ਮਾਤਾ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇ ਜੁੱਝੀ ਸੀ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੋ-ਜਿਹਦ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟਿਆ ਰਿਹਾ। ਰੂਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦਾ ਬੜਾ ਸਖ਼ਤ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਤੇ ਫਿੱਨ ਲਾਸ ਉਹ ਕਸਮਪੁਰਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰ ਤੇ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹਦਾ ਲੜਕਾ ਵਿਕਟਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਫੇਰਾ ਮਾਰ ਰਿਹਾ। ਅੱਡਾਂ ਆਪਣੀ ਜਨਮ-ਭੂਮੀ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧੂੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਸਤਕ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1893 ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ।

ਬੇ ਹਿੰਮਤੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਬਹਿ ਕੇ, ਸਿਕਵਾ ਕਰਨ ਮੁੱਕਦਰਾਂ ਦਾ

ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਇਆ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਆਪਣੀ ਲਗਨ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਲਾਰੇ ਨਾਥ ਜੋਗੀ, ਸੂਫ਼ੀ ਲਹਿਰ, ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਸਿਖਰ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਅੱਗੇ ਹਿੱਕਾਂ ਡਾਈਆਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਰ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਮੰਗੜੇ ਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬੀਬੀ ਆਲਮ ਦੇ ਕੁੱਖੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 'ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ ਜੀ ਦੇ ਬਾਰੇ। ਆਪ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਬਸੀਰ ਹੁਸੈਨ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਜਗਦੇਵ ਕਲਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮਜ਼ਹੂਰ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਹਸ਼ਮ ਦਾ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਾਹੀਕਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰ ਸਨ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਆਪ ਪਰਿਵਾਰ ਲਾਹੌਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਘੁਮਿਆਰ ਪੁਰੇ ਆ ਵਸੇ। ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵੀ ਓਹਨਾ ਨੇ ਸਾਹੀਕਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਧਾਨ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ (ਬਸੀਰ ਹੁਸੈਨ)ਦਾ ਜਨਮ 6 ਸਤੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਤੰਗੀ ਤੁਰਸ਼ੀ ਸਹਿੰਦਿਆ ਬੀਤਿਆ। ਸਕੂਲੋਂ ਆ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੇ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਬਸੀਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਤਰਾਂ ਜੋੜਨ ਦਾ ਸੌਂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੀ ਕਰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਜਨਾਬ ਤਾਹਿਰ ਸਾਜ਼ੂ, ਓਹਨਾਂ ਨੇ ਬਸੀਰ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ "ਨਜਮੀ" ਦਾ ਤਖ਼ਲਸ ਦਿੱਤਾ। ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਬਸੀਰ ਨੇ ਇੱਕ ਡਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾ ਦਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਇੰਨਾ ਫੌਜ਼ਿਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਸੀਰ ਨੂੰ "ਬਾਬਾ ਨਜਮੀ" ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁੱਝ ਲਈ ਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇੰਟਰਕਾਟਿਨੈੱਟਲ ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਠੰਡਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਘਾਟਾ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੇਸਤ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 'ਰਾਵੀ ਫਿਲਮਜ਼' ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦਸ

ਮੰਮੀ

ਸਾਮਾਦਤ ਹਸਨ ਮੰਟੋ

ਉੱਤੇ ਕਿਹੜਾ ਰਾਗ ਵਜਾਅ ਕੇ

ਹੀ ਸ਼ਰੀਫ਼ਾਨਾ

ਲਿਟਰੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਮਰਾਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੱਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਬੜੀ ਹੇਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੁੜੀ-ਤੁੜੀ, ਚਪਟੀ ਜਿਹੀ ਨੱਕ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਸੁਰਾਂ ਲਈ ਬੜੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਨੱਕ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਭੁਕਿਆ, "ਮੰਟੋ—ਮੰਟੋ ਸੇਨ।"

ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਸੇਨ ਦੀ ਐਸੀ ਦੀ ਤੇਸੀ—ਚੱਲ, ਅੰਦਰ ਆ।" ਉਹ ਝੱਟ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਰੰਮ ਦੀ ਇਕ ਬੋਤਲ ਕੱਢੀ ਤੇ ਤਿਪਾਈ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ, "ਮੈਂ ਸਾਲਾ ਉਧਰ ਮੰਮੀ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਬੋਲੀ, 'ਤੁਹਾਡਾ ਫਰੈਂਡ ਆਇਆ ਹੋਇਐ।' ਮੈਂ ਬੋਲਾ, 'ਸਾਲਾ ਇਹ ਫਰੈਂਡ ਕਿਹੜਾ ਆ ਗਿਆ...ਸਾਲਾ ਪਤਾ ਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਾਲਾ ਮੰਮੀ ਐ।"

ਚੰਡੇ ਨੇ ਵਟਕਤਰੇ ਦੇ ਕੱਢ ਵਰਗੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਥੱਫਾ ਜੜ ਦਿੱਤਾ, "ਚੁੱਪ ਵੀ ਕਰ ਸਾਲੇ ਦਿਆ ਸਾਲਿਆ..ਤੂੰ ਰੰਮ ਲੈ ਆਇਐ...ਬਸ ਠੀਕ ਏ।" ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਪਲੇਸਿਆ ਤੇ ਮੇਰਾ ਖ਼ਾਲੀ ਗ਼ਲਾਸ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਪੈਗ ਬਣਾਇਆ— "ਮੰਟੋ, ਇਹ ਸਾਲਾ ਅੱਜ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਅੱਜ ਪੀਣ ਨੂੰ ਜੀਆ ਕਰਦੇ'..ਮੈਂ ਯਕਦਮ ਖ਼ਾਲੀ-ਖੀਸੇ...ਸੋਚਿਆ, ਕੀ ਕਰਾਂ..."

ਚੰਡੇ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਥੱਫਾ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ, "ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ, ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਸੋਚ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।" "ਸੋਚਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਲੀ ਐਡੀ ਵੱਡੀ ਵਤਕਤ ਕਿਥੇ ਆਉਂਦੀ—ਤੇਰਾ ਪਿਤਾਜੀ ਤੇ ਗਿਆ ਕੋਈ?" ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਇਕੋ ਘੱਟ ਵਿਚ ਗ਼ਲਾਸ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸਦੀ

ਦਿੱਤਾ, "ਛੱਡ ਯਾਰ...ਮੈਂ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹ ਗਿਆ ਆ—ਇਸ ਵੱਲ ਇਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ ਬਈ ਆਮ ਕਰਕੇ ਮਾਸ਼ੁਕਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਕਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਵਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਏ...ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।" ਫੇਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਭੱ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਮੰਟੋ—ਬੜੀ ਗੜਬੜ ਹੋ ਗਈ ਏ, ਉਸਦੇ ਵਾਲ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ—ਚਾਂਦੀ-ਰੰਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ—ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਲੇਟੀਨਮ ਦਾ ਰੰਗ ਕੇਸਾ ਹੁੰਦੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਤ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ..ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰੰਗ ਏ—ਫੇਲਾੜ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ..."

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਦੂਜਾ ਪੈਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਹਾ, "ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਬ੍ਰੀ ਐਕਸ ਰੰਮ ਵੀ ਮਿਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।"

ਚੰਡੇ ਨੇ ਹਿਰਖ ਦੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਮੋਟੀ ਸਾਗੀ ਗਾਲ਼ ਕੱਢੀ, "...ਬਕਵਾਸ ਨਾ ਕਰ।" ਫੇਰ ਉਸਨੇ ਬੜੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ, "ਯਾਰ...ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਗਿਆਂ...ਹਾਂ...ਉਹ ਰੰਗ...ਸੱਚ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ, ਲਾਜਵਾਬ ਰੰਗ ਏ...ਉਹ ਤੂੰ ਦੇਖਿਐ...ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਮੰਡੀ ਦੇ ਢਿੱਡ ਤੇ ਹੁੰਦੈ...ਨਹੀਂ-ਨਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...ਪੇਮਟੇਡ ਮੱਛੀ...ਉਸਦੇ ਉਹ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ?...ਨਹੀਂ, ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ...ਉਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਘਪਰੇ...ਹਾਂ, ਘਪਰੇ...ਬਸ, ਉਸਦਾ ਰੰਗ...ਘਪਰੇ...ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਹਿੰਦੁਸਤੋੜੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ...ਏਡੀ ਸੁੰਦਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਏਡਾ ਕੋਝਾ ਨਾਅ...ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਆਪਾਂ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਏ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਇਕ ਚਿਣਕਣੀ ਏ...ਉਹੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਏ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਲਿਟਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਪੇਲੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਵਲ-ਵਲੇਵੇਂ ਆ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ..." ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਉੱਠਿਆ। "ਸਪੇਲੀਆਂ ਦੀ ਐਸੀ ਵੀ ਤੇਸੀ! ਮੈਂ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਗਿਆਂ..."

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਬੜੇ ਭੇਲੇਪਨ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, "ਉਹ ਕੀ ਹੁੰਦਾ..."

"ਸੈਟੀਮੈਂਟਲ," ਚੰਡੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਪਰ ਤੂੰ ਕੀ ਸਮਝੰਗਾ ਬਾਲਸੀ ਬਾਜੀਰਾੜ ਤੇ ਨਾਨਾ ਫਰਨਹਿਸ ਦੇਖੀ ਐਲਾਦੇ..."

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਪੈਗ ਭਰਿਆ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਭੱ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਇਹ ਸਾਲਾ ਚੰਡਾ ਸਮਝਦਾ ਏ ਤੇ ਮੈਂ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਮੈਟ੍ਰੀਕੁਲੇਟ ਹਾਂ...ਸਾਲਾ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾਜੀ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ...ਉਸਨੇ..."

ਚੰਡੇ ਨੇ ਚਿੜ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਉਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਤਾਨਸੇਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ...ਤੇ ਤੇਰੀ ਨੱਕ ਮਰੜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਨੁਕਰੇ ਸੁਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਨੱਕ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਸਕਣ।" ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਧੁਰਧਰ ਗਾਉਣਾ ਸਿਖਾਓ ਆਈ ਸੀ, ਤੇ ਉੱਚ ਪੀਣ ਲਈ ਤੂੰ ਮੀਆਂ ਦੀ ਟੋਕੀ ਵਿਚ ਰੋਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੈਂ ਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅੜਾਨਾ ਰਾਗ ਵਿਚ...ਤੇ ਤੂੰ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਪਟਦੀ ਪਿਟ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸੀ...ਤੇ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾਜੀ... ਜਗਤ-ਉਸਤਾਦ ਸੀ, ਬੈਬੂ ਬਾਬਦੇ ਦੇ ਵੀ ਨੌਕੇ ਕੁਤਰਦਾ ਸੀ...ਤੇ ਤੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਸਦੇ ਕੰਨ ਕੁਤਰਦਾ ਏ, ਇਸ ਲਈ ਤੇਰਾ ਨਾਅ ਕੰਨਕੁਤਰੇ ਹੈ... ਏਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਡਿਕਿਆ, "ਮੰਟੋ, ਇਹ ਸਾਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੀਂਦਾ ਏ, ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਦੀ ਤਾਹੀੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਏ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੀ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰੀਕੁਲੇਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੀਨ ਦੇ ਚਿਹਰਾ ਪਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂ।"

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਇਸ ਬੋਝਾਉ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, "ਚੁੱਪ ਰਹਿ...ਮੈਂ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੈਟੀਮੈਂਟਲ ਹੋ ਗਿਆਂ...ਹਾਂ, ਉਹ ਰੰਗ...ਐਮਫ੍ਰੇਟੇ ਮੰਡੀ ਏ...ਨਹੀਂ-ਨਹੀਂ—ਸੱਪ ਦੇ ਨੰਨ੍ਹੇ-ਨੰਨ੍ਹੇ ਛਿੱਡ...ਬਸ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰੰਗ...ਮੰਮੀ ਨੇ ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਬੀਨ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਰਾਗ ਵਜਾਓ ਕੇ ਉਸ ਨਾਗਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆਏ।"

ਵਟਕਤਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ। ਫੇਰ ਬੋਲਿਆ, "ਪੋਟੀ ਮੰਗਾਓ, ਮੈਂ ਵਜਾਓ ਕੇ ਦਸਦਾ।"

ਚੰਡਾ ਠਹਾਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਹੌਂਸਿਆ, "ਚੁੱਪ ਬੈਠ ਓ ਮੈਟ੍ਰੀਕੁਲੇਟ ਦੇ ਚਾਕਲੇਟ..." ਉਸਨੇ ਰੰਮ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਿਚ ਬਬੀ ਹੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗ਼ਲਾਸ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੰਟੋ, ਜੇ ਉਹ ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ ਨਾ ਫਸੀ ਤਾਂ—ਸੱਪ ਚਾ ਗਿਆਲਾ ਪਹਾੜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਧੂੰਨੀ ਰਮਾ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇਗਾ..." ਤੇ ਉਸਨੇ ਗ਼ਲਾਸ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੋਈ ਬੋਤਲ ਖੋਲ੍ਹਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। "ਮੰਟੋ ਮੁਲਗੀ (ਕੁੜੀ) ਦੇਕਦਮ ਚਾਂਗਲੀ (ਸੋਹਣੀ) ਹੈ।"ਮੈਂ ਕਿਹਾ, "ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੀ।" ਅੱਜ ਹੀ...ਅੱਜ ਰਾਤੀ ਮੈਂ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਿਹਾਂ। ਇਹ ਬੜਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆ ਗਿਐਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ-ਸ਼੍ਰੀ ਇਕ ਸੱ ਅੱਠ ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ...ਅੱਜ ਰਾਤ... ਚੰਡੇ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਰੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, "ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਸਾਜੇ ਦਰਦ ਨਾ ਛੇੜ...ਓਇ।" ਵਿਚਾਰਾ ਵਟਕਤਰੇ ਉਸਦੀ ਇਸ ਵਧੀਕੀ ਬਾਰੇ

ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਆ ਗਏ। ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਸਕਾਚ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦੋ ਬੋਤਲਾਂ ਸਨ। ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਸਨ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ, 'ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਆਏ?', 'ਅੱਜ ਹੀ ਆਇਆਂ।' ਵਰਗੀਆਂ ਰਸਮੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਗ਼ਲਾਸ ਟਕਰਾਅ ਕੇ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਚੰਡਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੜਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਉਸ ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਲੈ ਆਉਣਾ। ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੂਜੀ ਬੋਤਲ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਚੜ੍ਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਨੇ ਸਕਾਚ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੈਗ ਪੀਤੇ ਸਨ। ਨਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਣ ਦਾ ਆਦੀ ਸਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਚਾਤਿਉਂ ਬੈਠਾ ਸਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਮੈਂ ਔਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰੇ ਉਸ ਨਵੀਂ ਕੁੜੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਮੁੱਲ ਮੋਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਫਿਲਿਸ ਸੀ। ਪੂਨੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਅਰ ਡਰੈਸਿੰਗ ਸੈਲੂਨ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਕ ਖੁਸ਼ਹਿਜ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਮੁੰਡਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੁੜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਚੌਦਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਸੀ। ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੀੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਕੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਚੰਡੇ ਕੋਲ ਇਕੋਇਕ ਕੰਮ ਦਾ ਪੱਤਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਦਾ। ਵਟਕਤਰੇ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪੋਟੀ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਪਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉਤਰ ਆਵੇਗੀ, ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜ਼ੋਰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਵਿਚ ਸੀ...ਪਰ ਅੱਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਇਹੋ ਸੋਚੇ ਸਨ ਕਿ ਦੇਖੋ, ਮੰਮੀ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ ਫਿਲਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਨਾਨੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੰਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂਗੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਫਿਲਿਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਚੰਡੇ ਨੇ, ਅਚਾਨਕ ਆਪਣੀ ਘੜੀ ਦੇਖੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਜਹਨੂੰਮ 'ਚ ਜਾਏ ਇਹ ਛੇਤਰੀ—ਚੱਲ ਯਾਰ..ਭਾਬੀ ਉੱਥੇ ਕੋਇਲੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ—ਪਰ ਮੁਸੀਬਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸੈਟੀਮੈਂਟਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ...ਸ਼ੇਰ...ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਵੀਂ।" ਆਪਣੇ ਗ਼ਲਾਸ ਦੀਆਂ ਕਸ ਲੰਚਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਨ ਵਿਚ

ਅਦਿਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਚੰਡੇ ਨੇ, ਅਚਾਨਕ ਆਪਣੀ ਘੜੀ ਦੇਖੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਜਹਨੂੰਮ 'ਚ ਜਾਏ ਇਹ ਛੇਤਰੀ—ਚੱਲ ਯਾਰ..ਭਾਬੀ ਉੱਥੇ ਕੋਇਲੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ—ਪਰ ਮੁਸੀਬਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸੈਟੀਮੈਂਟਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ...ਸ਼ੇਰ...ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਵੀਂ।" ਆਪਣੇ ਗ਼ਲਾਸ ਦੀਆਂ ਕਸ ਲੰਚਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਨ ਵਿਚ

ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਚੰਗਾ ਜਾਣਕਾਰ ਸੀ, ਬੜੀਆਂ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਸੁਇੰਟ ਦੇਖਣ ਚੱਲੇ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦਿਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੋਈ ਗਾਣਾ ਫ਼ਿਲਮ ਰਹੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ?"

ਹਰੀਸ਼ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਜੀ ਨਹੀਂ—ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਏ—ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਏ ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਚੱਲਦੀ।" ਹਰੀਸ਼ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਇੰਟ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਦਿਖਾਅ-ਦਿਖਾਅ ਕੇ ਤੰਗ ਆਈ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਛੱਟ ਮੋਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹਾਂ, ਕੱਲ੍ਹ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।" ਫੇਰ ਸਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਬੋਲੀ, "ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਬਥਾਣ ਦੀ ਹੈ।"

ਅਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਹਰੀਸ਼ ਨੇ ਫੇਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਰ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਚੱਲ ਯਾਰ, ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ," ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ, "ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋ...ਸੇਨ ਸਾਹਬ ਤੁਹਾਡੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।"

ਮੈਂ ਪਤਨੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਹਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਲੈ ਬਈ।" ਮੇਰੀ ਡੇਲੀ-ਡਾਲੀ ਪਤਨੀ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਹਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਲੱਗਦੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣਾ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਾਲਾ ਬਕਸ ਨਾਲ ਲੈ ਚੱਲੀਏ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇਹਾਂ?"

ਹਰੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੁਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।" ਫੇਰ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹਾਂ ਕਹਿ ਬਥੀ।

ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਿਹਾ, "ਹਾਂ, ਇੰਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ।"

ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸ ਡਰਾਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਟੱਕ ਦਿੱਤਾ, "ਤਾਂ ਭਰਾ ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਆਂ।" ਤੇ ਉਹ ਤਿੰਨੇ ਸਲਾਮ-ਨਮਸਤੇ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਤੇ ਹਰੀਸ਼ ਨਿਕਲੇ। ਪ੍ਰਭਾਤ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਂਗੇ ਖੜੇ ਸਨ। ਚੰਡੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰਾ ਲਾਇਆ, "ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ, ਜੈ!"

ਸ਼ਾਮੀ ਸਾਡੀ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਜ਼ਮੀਂ ਮੰਮੀ ਦੇ ਘਰ।

ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਕਾਟੇਜ ਸੀ—ਸਕਾਲ ਸੁਰਤ ਤੇ ਬਨਾਵਟ ਵਿਚ ਸਈਦਾ ਕਾਟੇਜ ਵਰਗੀ ਪਤਾ ਪੁੱਛ ਬੜਾ ਸਾਵ-ਸੁਰਾਗ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਮੀ ਦੇ ਸਲੀਫੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਫਰਨੀਚਰ ਆਮ ਵਰਗਾ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਨ, ਸਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਮੰਮੀ ਦਾ ਘਰ ਕੋਈ ਰੰਗੀਖਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਰੀ ਸੱਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਓਨਾਂ ਹੀ ਸਰੀਰਾਨਾ ਸੀ ਜਿੰਨਾਂ ਇਕ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਬੀਸਾਈ ਦਾ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੰਮੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਜਵਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਸਦੇ ਮੇਕਅੱਪ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਮੰਮੀ ਦੇ ਬੁਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੰਮੀ ਡਰਾਇੰਗ-ਰੂਮ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅਨੇਕ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ, ਉਹ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਵਰ੍ਹੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨੇ, ਸਿਰਫ ਮੰਮੀ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬੁੱਢੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਪਈਆਂ ਨੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੇ ਉਮਰ ਸੀ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਣ-ਰਹੀ ਹੈ..ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਗੁਰੂ ਭੜਕੀਲੇ ਮੇਕਅੱਪ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਾਂਗ ਜਵਾਨ ਬਣ ਜਾਏ।

ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਹੜੀ ਬੜੀ ਸੰਖੇਪ ਸੀ ਤੇ ਫੇਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੰਮੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ। "ਇਹ ਮੰਮੀ ਏ...ਦੀ ਗਰੇਟ ਮੰਮੀ..." ਮੰਮੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ੀਸ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾ ਪਈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਨੇ ਚੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇਕਰੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਜਿਹੜੀ ਚਾਹ ਮੰਮੀਆਂ ਦੀ, ਉਹ ਬੜੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਈ ਹੋਵੇ।" ਫੇਰ ਉਹ ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ ਨੇ ਚੰਡੇ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਫੜਿਆ, "ਮੰਟੋ, ਇਹ ਸਾਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੀਂਦਾ ਏ, ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਦੀ ਤਾਹੀੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਏ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੀ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰੀਕੁਲੇਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੀਨ ਦੇ ਚਿਹਰਾ ਪਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂ।"

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਇਸ ਬੋਝਾਉ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, "ਚੁੱਪ ਰਹਿ...ਮੈਂ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੈਟੀਮੈਂਟਲ ਹੋ ਗਿਆਂ...ਹਾਂ, ਉਹ ਰੰਗ...ਐਮਫ੍ਰੇਟੇ ਮੰਡੀ ਏ...ਨਹੀਂ-ਨਹੀਂ—ਸੱਪ ਦੇ ਨੰਨ੍ਹੇ-ਨੰਨ੍ਹੇ ਛਿੱਡ...ਬਸ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰੰਗ...ਮੰਮੀ ਨੇ ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਬੀਨ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਰਾਗ ਵਜਾਓ ਕੇ ਉਸ ਨਾਗਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆਏ।"

ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੋਈ ਬੋਤਲ ਖੋਲ੍ਹਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। "ਮੰਟੋ ਮੁਲਗੀ (ਕੁੜੀ) ਦੇਕਦਮ ਚਾਂਗਲੀ (ਸੋਹਣੀ) ਹੈ।"ਮੈਂ ਕਿਹਾ, "ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੀ।" ਅੱਜ ਹੀ...ਅੱਜ ਰਾਤੀ ਮੈਂ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਿਹਾਂ। ਇਹ ਬੜਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆ ਗਿਐਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ-ਸ਼੍ਰੀ ਇਕ ਸੱ ਅੱਠ ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ...ਅੱਜ ਰਾਤ... ਚੰਡੇ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਰੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, "ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਸਾਜੇ ਦਰਦ ਨਾ ਛੇੜ...ਓਇ।" ਵਿਚਾਰਾ ਵਟਕਤਰੇ ਉਸਦੀ ਇਸ ਵਧੀਕੀ ਬਾਰੇ

ਅੱਜ ਰਾਤੀ ਮੈਂ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਿਹਾਂ। ਇਹ ਬੜਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆ ਗਿਐਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ-ਸ਼੍ਰੀ ਇਕ ਸੱ ਅੱਠ ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ...ਅੱਜ ਰਾਤ... ਚੰਡੇ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਰੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, "ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਸਾਜੇ ਦਰਦ ਨਾ ਛੇੜ...ਓਇ।" ਵਿਚਾਰਾ ਵਟਕਤਰੇ ਉਸਦੀ ਇਸ ਵਧੀਕੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਆ ਗਏ। ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਸਕਾਚ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦੋ ਬੋਤਲਾਂ ਸਨ। ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਸਨ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ, 'ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ

ਨਗਰ ਛੱਡ ਆਏ ਆ।" ਮੰਮੀ ਕੁਕੀ, "ਖ਼ੁਦਾ ਤੈਨੂੰ ਗਰਕ ਕਰੇ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ—ਇਹ ਤੂੰ ਕੀ ਕੀਤਾ?" ਚੰਡਾ ਖਿੜਖਿੜ ਕਰਕੇ ਹੌਂਸਿਆ, "ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਹੋਣੀ ਸੀ।" "ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਿਸਟਰ ਮੰਟੋ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੈਸਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।" ਮੰਮੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਗਰੇਟ ਸੁਲਗਾਈ।

ਚੰਡੇ ਦਾ ਦਿਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। "ਖ਼ੁਦਾ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਗਰਕ ਕਰੇ...ਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਲਾਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।" ਉਹ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਜਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਤੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕਣ-ਕਣ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਲੈ, ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਮੇ ਮਲੀਆਮਟ ਹੋ ਗਏ ਨੇ...ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ...ਮੁਧੇ ਸੱਪ ਦੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਛਿੱਡਾਂ ਤੇ ਚਾਟਿਆਂ ਰੰਗੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀਏ..." ਯਕਦਮ ਉਠ ਕੇ ਉਸਨੇ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ, "ਕੈਸਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ—ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੈਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਾ...ਲਹਿ, ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਹੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਦੇਂਦਾ ਆ।" ਤੇ ਉਸਨੇ ਮੰਮੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਹੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੁਕਿਆ, "ਹੁਰ-ਹੇ।"

ਮੰਮੀ ਸੰਬੋਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਰੇ ਭੇਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕੈਸਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਚੰਡੇ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਬੜੇ ਲਾਭ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਪੜਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਦੀ ਆਂ।"

ਉਹ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਚੰਡੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨਾਅਰਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਵਟਕਤਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਨਾਨਕਲ ਵਟਕਤਰੇ—ਜਾਓ, ਹੈਡਕਵਾਟਰ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੇਪਾਂ ਲੈ ਆਓ।" ਵਟਕਤਰੇ ਨੇ ਸੈਲਸੂਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸਈਦਾ ਕਾਟੇਜ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ। ਦਸ ਮਿੰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਹ ਬੋਤਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਕਣ ਨਕਵੀ ਸੀ। ਚੰਡੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, "ਆਓ, ਆਓ—ਮੇਰੇ ਕੋਰਕਾਵ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਏ...ਉਹ... ਉਹ ਸੱਪ ਦੇ ਛਿੱਡਾਂ ਤੇ ਚਾਟਿਆਂ ਦੀ ਰੰਗੀ ਵਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ...ਤੂੰ ਵੀ ਕਿਸਮਤ ਆਜ਼ਮਾਈ ਕਰ ਲਵੀਂ।"

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਚੰਡੇ ਦਾ ਇੰਜ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਚੰਡੇ ਨੇ ਬੜੀ ਘਟੀਆ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਟੀਆ ਗੱਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਭ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਚੰਡਾ ਅਚਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਦੇੜਾਉਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਹ ਚੁੱਚਪਾਪ ਇਕ ਨੁੱਕਰੇ ਬੈਠੇ, ਰੰਮ ਪੀਂਦੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੁਖ-ਦੁਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਮੈਂ ਮੰਮੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਡਰਾਇੰਗ-ਰੂਮ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਚੰਡਾ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੰਬੇ ਬੈਠੇ ਨੇ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬਾਹਰ ਪਿਛੋਂਤੇ ਲੈਣ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਚੰਡਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਿਛੋਂਤਾ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਿੱਤੋਂ ਸੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਰਾਬ ਇਸ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਪਲੇਟੀਨਮ ਬਲੱਡ...ਉਸਦੀ ਕਲਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦੀ ਸੀ...ਹਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਗੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਤਾਹ ਚੁੱਚਪ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਰ ਉੱਤੇਜ਼ਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮਾਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਾਂਗ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ।

ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਤਾਂਗੇ ਵਿਚ ਚੰਡੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਧੱਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਬੁਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ; ਪਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਹੋਣੇ। ਗੁਰੂ ਮੇਕਅੱਪ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਸਦੀਆਂ ਬੁਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਉਸ ਮਮਤਾ ਦਾ ਅਮਾਨਤ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੰਡੇ, ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਤੇ ਵਟਕਤਰੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ...ਤੇ ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਹੋਰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਲਈ... ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਚੰਡੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, "ਯਾਰ, ਇਹ ਤਾਂ ਦੱਸ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮੰਮੀ ਦੇ ਨਾਨਕ ਭੜਕੀਲੇ ਮੇਕਅੱਪ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਏ?" "ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਹਰੇਕ ਭੜਕੀਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਏ—ਤੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਉਸਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਘੱਟ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਮੱਧਮ ਸੁਰਾਂ ਤੇ ਫਿੱਕੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਜਿਹੜੇ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤੇ...ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬੁਝੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਦੀ ਟਿੱਪ-ਟਾਪ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਕਲਾਯਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਲੂ ਦੇ ਪੱਠੇ ਆਂ...ਤੂੰ ਇਕ ਦਿਲਚ

37 year old Jat Sikh boy, never married, engaged or dated. He is British born, US raised, Turbaned with trimmed beard and Non-drinker. Educated from K-12 in private school. Has Masters from US and French University in International Finance. Currently works as Senior Accountant. Girl should be moderately religious from similar background. Email: ksgrewal897@gmail.com Telephone: (209) 985-3890 (Time zone PST)

Ravidassia Sikh family is looking for a suitable match for their 28 years UK born only son. He has done paramedic science at university and currently working in commercial banking as well as driving ambulance as a weekend job. He is light skin, loving and kind hearted boy, height 5 -7 . He has his own place. Looking for a girl from UK/Europe as well as girl from india who is already in the UK with permanent status. Please send details/photo to: stayaway06@yahoo.co.uk or call 07878684500 or 07427242895.

West London based, Sidhu Jatt Sikh family seek a suitable match for there young Son 30 years old, well educated, who is working as European immigration consultant in uk (Advocate) and other part time jobs, He studied in BBA, MSC (IBM) IN LONDON METROPOLITAN UNIVERSITY (LONDON) AND LLB, He is 5.6 feet tall, on work permit. Girl must be from Jatt Sikh family settled in UK, we seek uk residents girl, Her age should be between 27 to 30 year old. Suitable match please contact on 07574085007 or please send any enquiries and pictures on Gurjantzak@gmail.com

I, Anoop S/O Laxmi Narayan & Usha Rani whose permanent address in India is B-15/121, New Hari Nagar, Hoshiarpur, Pin: 146001, Punjab, India and is now living at 45 Drake Road, Doncaster, DN2 4DN, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Anoop Arora subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Des Raj S/O Jeet Ram whose permanent address in India is Village Kutbewal, PO. Goraya, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 38 Littledale Street, Kempston, Bedford, MK42 8PH, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Des Raj Nigah subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I Navdeep Singh S/o Karam Singh whose permanent address in India is V.P.O Mianwind, PS Verawal, District Tarn Taran Pin: 143401, Punjab, India and is now living at 10, Oakington Avenue, Hayes, UB3 4AQ, U.K hereby give notice of my intention to change my name to NAVDEEP SINGH SANDHU subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K

I, Santokh Singh S/O Sadhu Singh & Gurmit Kaur whose permanent address in India is Partabura Road, Sangatpur, Jalandhar, Punjab, Pin.144035, India and is now living at 22 Pinfold Lane, Penn, Wolverhampton, WV4 4EG, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Santokh Singh Dulai subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Gurmjei Ram S/O Bachna Ram whose permanent address in India is Village Garhi Ajit Singh, P.O. Aur, SBS Nagar, Pin: 144417, Punjab, India and is now living at 20 Hardwick Road, Birmingham, B74 3BX, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Gurmjei Singh subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Gurdev Kaur D/O Atma Singh whose permanent address in India is 285 Adarsh Nagar, Jalandhar, Punjab, 144008, India and is now living at 44 St Andrews Way, Slough, SL1 5NP, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Gurdev Kaur Sarai subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

Punjab based Jat Sikh family from Kapurthala with close UK Family relations, looking for a suitable match for their 30 years old, height 5 -11 , 10+2 educated, Handsome and kind hearted son who is currently working as a air Conditioned car mechanic with 6 years experience in Bahrain. We seeks a UK resident girl with similar match who is well versed in western and Indian cultures. Divorcee can be considered. Please contact whatsapp 00919592141645

Punjab based Jat Sikh family from Kapurthala with close UK Family relations, looking for a suitable match for their 30 years old, height 5 -11 , 10+2 educated, Handsome and kind hearted son who is currently working as a air Conditioned car mechanic with 6 years experience in Bahrain. We seeks a UK resident girl with similar match who is well versed in western and Indian cultures. Divorcee can be considered. Please contact whatsapp 00919592141645

Cambridgeshire based Kashyap Rajput family looking a suitable match for their 35years old son, 6' feet tall handsome good-looking boy and well settled. finished study ACCA and working with transport trucking industry drive lorry. non- smoker and non-drinker, vegetarian too, with healthy life styles, looking for a decent good looking Girl & family person and well educated. caste don't matter open for all. someone knows culture values & respectful with positive attitude, If you interested let's talk and discuss about it, please contact, share details via mobile or WhatsApp- 07572109264

I Sandeep Kaur (D.O.B 01/01/1984) D/o Sohan Singh and Jasvir Kaur whose permanent address in India is Vill. Akalpur, PO Mathada Khurd, Tehsil Phillour, Jalandhar, Pin 144409, Punjab, India and is now living at 10 Ferndale Avenue, Great Barr, Birmingham, B43 5QF, West Midlands, UK. Iam a Indian citizen, I have been issued with a Indian Passport by the Government of India in 2017. Within my Indian Passport issued my given name appears as Sandeep Kaur. My name should appear as follows: Given Name- SANDEEP, My Surname – KAUR. I would like to make this pronouncement so that I am able to renew my

I Sandeep Kaur (D.O.B 01/01/1984) D/o Sohan Singh and Jasvir Kaur whose permanent address in India is Vill. Akalpur, PO Mathada Khurd, Tehsil Phillour, Jalandhar, Pin 144409, Punjab, India and is now living at 10 Ferndale Avenue, Great Barr, Birmingham, B43 5QF, West Midlands, UK. Iam a Indian citizen, I have been issued with a Indian Passport by the Government of India in 2017. Within my Indian Passport issued my given name appears as Sandeep Kaur. My name should appear as follows: Given Name- SANDEEP, My Surname – KAUR. I would like to make this pronouncement so that I am able to renew my Indian Passport in my correct Name, subject to the approval of the High Commission of India, London/ Birmingham, United Kingdom.

I, NAVGUN D/O SUNIL KUMAR & MANJU BALA whose permanent address in India is Village. JIA BAGGA, BASTI PANDITA WALI, JHOK HARIHAR, FEROZEPUR, PUNJAB. Pin. 152003 India and is now living at 663 Great West Road, Isleworth, Middlesex, TW7 4PT, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Navgun Sharma subject to the approval of the High Commission of India, London/ Birmingham, United Kingdom.

I Amandeep Kaur D/O Gurpal Chand & Balwinder Kaur and wife of Harish Dewett whose permanent address in India is Patti Bari, VPO Jandiala, Tehsil Phillaur, District Jalandhar, Punjab, India, Pin: 144033 and is now living at 30 Hamstead Hill, Birmingham, B20 1DL, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my name to Amandeep Kaur Dewett subject to the approval of the High Commission of India London/Birmingham, U.K.

Tamber Family from London seek a suitable match for their British born 27 year old Amritdhari daughter, Height 5 - 5 , Law LLB, Master degree, Currently working as Welfare Benefits Caseworker at Coventry Law Centre, Coventry. She speaks both Punjabi and English. Well versed in both Cultures. Her Hobbies are doing Kirtan, Hiking, Reading. Looking for like minded British born Amritdhari partner for marriage with emphasis on Naam and Bani. If interested, Please send a photo and bio to dilbaghtamber77@gmail.com or call Dilbagh Singh on 07852 337226.

Jat Sikh family seek a suitable match for their beautiful, slim, fair, medical doctor daughter, height 5 -8 , 35 years old, born and grown up in England. She speaks both Punjabi and English. She appreciates and respects both cultures. Boy must be Jat Sikh between 33 and 37 years old, clean shaven, 5 -10 and over with a similar background and medical qualifications (i.e. medical doctor or dentist). Interested parties fulfilling the above criteria, please contact via email on nav_c@live.co.uk. Please include a recent photograph.

Daughter from Doaba Sikh Dhami family from Toronto, Canada are looking for suitable match for their 35 year old Toronto born daughter, 6 feet tall, never married, MD, currently working for a medical emergency company. Boy should be 6' feet tall +, no drinking, no smoking, live a healthy lifestyle, open to relocate to Canada/USA, well educated or business oriented with high level education, from a well mannered and kind family. Please send photo to sk_d@live.ca or call/whatsapp 4168730934.

I, Inderjit S/O Lakhvir & Taro whose permanent address in India is Village Wara Budh Singh, Jalandhar, Punjab, India and is now living at 86 Mary Road, Handsworth, Birmingham, B21 0RH, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Inderjit Singh subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Daljit Kumar S/O Surinder Pal & Harbans Kaur and H/O Henritra Bunger whose permanent address in India is Vill. Garhi Mahan Singh, P.O. Apra, Tehsil Phillaur, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 80 Parkside Road, Birmingham, West Midlands, B20 1EJ, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Diljit Kumar Chauhan subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I NAMERTA DEVGUN (Passport number V7380794) V/O Late SUNIL KUMAR and parents of SIMRAN whose permanent address in India is H.No. 210, Street No. 2 Kakowal Road, New Hira Nagar Basti Jodhewal, Ludhiana, 141007, Punjab, India and is now living at 15 Church Road, Erith, DA8 1PG, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my daughter's name from SIMRAN (Passport Number: U8034354) to SIMRAN SHARMA subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, LAKHVIR SINGH son of NIRANJAN SINGH whose permanent address in India is: VPO RURKI, PATTI KHERA, P.S. GORAYA, JALANDHAR, PUNJAB, INDIA, PIN: 144201 and presently residing at: 58 Gurdon Road, Charlton, London, SE7 7RW Hereby give notice of my intention to change my name to: LAKHVIR SINGH KOONER subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Jagmohan Singh S/O Shinder Singh & Gurmeej Kaur whose permanent address in India is Nathuwala Jadid, PS. Mehna, Moga, PIN. 142053, Punjab, India and is now living at 158 Victoria Street, Gillingham, Kent, ME7 1EJ, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to JAGMOHAN SINGH GILL subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

Punjab Sharma family belongs to Ludhiana (Punjab) is looking for a suitable match for their daughter March 1998 born, 5&1/2 feet height, Convent Educated, Graduate from Delhi University, Rank No.1 College in India Miranda House, Now preparing for UPSE Exams. Caste no bar but preferring (Hindu Family). Sharma Family is well reputed in India and looking for similar match. Please contact: India : 00919815554299 or UK 00 44 (0) 7466690630

Jat Sikh Kang family from Birmingham are looking for suitable match for their 35 yrs UK born son, 6 , Non veg, Divorced after short marriage, No Children, Diploma in Law, Currently working as Car Parts delivery driver. Well versed in both cultures. Girl should be 29-34 Yrs, 5'3 -5'8 . Divorcee without Children from West Midlands can apply. Please send photo to kamkaur1964@yahoo.com or call 07826524555

CHANGE OF NAME

I, Liza Rodrigues D/o Lorence Bevin and Betty Bevin Martins whose permanent address in India is H.No 375, Near Old Telegraph Office, Comba Margao, Goa, 403601, INDIA, and is now living at 110, High Street, Harlington, Hayes, UB3 5AD, ENGLAND U.K. hereby give notice of Intention to change my name to Liza Martins subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Shaan S/O Mr Naveen Vaid & Meena Mehta whose permanent address in India is 14, Sector 13 Extension, Sector 13, Karnal, Haryana, 132001, India and is now living at 499A, Staines Road, Feltham, TW14 8BN, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to the approval of the High Commission of India, London, U.K

I, Gurbakso D/O Bantu Bungar & Tarmi Patoye and wife of Des Raj whose permanent address in India is Village and Post Office Mithapur, Jalandhar, Punjab, India, Pin: 144022 and is now living at 18 Sycamore Road, Handsworth, Birmingham, B21 0QL, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my name to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Baljinder Singh S/O Sadhu Singh Kang & Ravinder Kaur whose permanent address in India is VPO. Kang Sahbu, Teh. Nakodar, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 27 Birchfield Lane, Oldbury, West Midlands, B69 2AZ, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Harjinder Singh subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Savita D/O Hawa Singh Dhilllo & Darshana Dhilllo and W/O Dheeraj Bhatti whose permanent address in India is H.No. 23, Munka wali Gali, PO. Urmar, Teh. Dasuya, Hoshiarpur, Pin. 144204, Punjab, India and is now living at 44 Hulme Road, Sale, Manchester, M33 3HX, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Savita Bhatti subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Pardeep S/O Mohinder Singh & Asha Rani whose permanent address in India is V.P.O Gondpur, Mahalpur, District Hoshiarpur, Punjab, India and is now living at 165 Throne Road, Rowley Regis, B65 9LD, West Midlands, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Pardeep Singh Chhabra subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Des Raj S/O Jeet Ram whose permanent address in India is Village Kutbewal, PO. Goraya, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 38 Littledale Street, Kempston, Bedford, MK42 8PH, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Des Raj Nigah subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I SOHAN SINGH S/O BALDEV SINGH and Father of ARSHIYA whose permanent address in India is Village Sandholi, P.O. & Tehsil Baddi, District Solan, Himachal Pradesh, Pin.173205 INDIA and is now living at 29 Doniford House, Healum Avenue, Southall, Middlesex, UB2 4WP, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my daughter's name from ARSHIYA to ARSHIYA SINGH subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, HARNAM S/O Phuman Singh& Gurbachan Kaur whose permanent address in India is Sukhmani House, Dashmeh Nagar, VPO Rurka Khurd, Phillaur, Jalandhar, Punjab, PIN 144409, India and now living at 2 Thornfield Avenue, Lockwood, Huddersfield, HD4 5HG, England, UK hereby give notice of intention to change my name to HARNAM SINGH subject to the approval of the Consulate General of India Birmingham, UK.

I, Surjit Singh S/O Mehnga Singh whose permanent address in India is Village. Punnu Mazara, P.O. Saloh, SBS Nagar, Pin: 144514, Punjab, India and is now living at 5 Rossindel Road, Hounslow, TW3 3QN, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Surjit Singh Dhaliwal subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Mohinder Kaur W/O of later Mohan Singh whose permanent address in India is 292 Bara Pind Road, Goraya, Jalandhar, Pin: 144402, Punjab India and now is living at 18 Westover Road, Handsworth Wood, Birmingham, B20 1JG England, United Kingdom, hereby give notice of my intention to change my name to Mohinder Kaur Panaser subject to approval if the High Commission of India, London/Birmingham, U.K

I, Sonia D/O Mukesh Kumar & Asha Rani and W/o Manmeet whose permanent address in India is House No. 17, British Town, Dakoha, Distt. Jalandhar, Punjab,India and is now living at 110 Bowden Road, Smethwick, Birmingham, B677NX, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Sonia Wadhwa subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Manmeet S/O Surinder Kumar & Seema Rani and H/o Sonia whose permanent address in India is House No. 17, British Town, Dakoha, Distt. Jalandhar, Punjab,India and is now living at 110 Bowden Road, Smethwick, Birmingham, B677NX, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Manmeet Wadhwa subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Rasham Singh S/O Makhan Singh & Ram Kaur and Husband of Nishan Kaur whose permanent address in India is V.P.O Tanda Ram Sahai, Tehsil Mukerian, District Hoshiarpur, Punjab, Pin. 144214, India and is now living at 165 Lady Margaret Road, Southall, Middlesex, UB1 2PS, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Resham Singh subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Parminderjit Kaur D/O Gian Singh whose permanent address in India is VPO. Muthada Khurd. Teh. Phillaur, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 13 Abery Street, Plumstead, London, SE18 1DB, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Parminderjit Kaur Dhillon subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I Johan S/O Manu & Pushpa whose permanent address in India is V.P.O. Abdullapur, Teh. Mukerian, District Hoshiarpur, Punjab, Pin. 144214. INDIA and is now living at 52 Ashford Avenue, Hayes. UB4 0LZ, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my name to JOHAN GILL subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, RANJIT KAUR D/O SURJIT SINGH DHADIALA whose permanent address in India is Vill. Khunda, PO. Dhariwal, District Gurdaspur, Punjab, India and is now living at 13 Lichfield Road, Hounslow, Middlesex, TW4 6HT, England, UK hereby give notice of my intention to change my name to RANJIT KAUR SOOR subject to the approval of the high commission of India, London, U.K.

I, Bobby Sudhakaran S/O Paul whose permanent address in India is Mekkattusseriyil, Angadical South PO, Chengannur, Alappuzha, Pin:689122, Kerala, India and is now living at Flat 6, 151-153, Hathersage Road, Manchester, M13 0HY, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Bobby Paul subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Sagar S/O Ashwani Kumar & Barkha whose permanent address in India is 1412/7 Gali Dabkaran wali Mahan Singh gate, Amritsar Pin: 143001, Punjab, India and is now living at 67 Whitehall Road West Bromwich, Birmingham, B70 0HG, England, UK hereby give notice of my intention to change my name to Sagar Singh subject to approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I Rajwinder Kaur D/O Kashmir Singh W/O Santokh Singh Taggar whose permanent address in India is : Village. Taggar, P.O. Pasla, District. Jalandhar, Punjab, India is now living at 80 Myatt Avenue, Wolverhampton, WV2 2DL UK, hereby give notice of my intention to change my name to Rajwinder Kaur Taggar subject to the Approval of the High Commission of India, London/ Birmingham, U.K.

I, Bhupinder Kaur alias Harjit Kaur D/O Darshan Singh & Resham Kaur W/o Paramjit Singh whose permanent address in India is Village Dashmeh Nagar Ganna Pind, Phillaur, Jalandhar, PIN 144410, Punjab, India and is now living at 202 Nestles Avenue, Hayes, UB34QG, England, UK, hereby give notice of my intention to change my name to BHUPINDER KAUR subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Bhupinder Kaur alias Harjit Kaur D/O Darshan Singh & Resham Kaur W/o Paramjit Singh whose permanent address in India is Village Dashmeh Nagar Ganna Pind, Phillaur, Jalandhar, PIN 144410, Punjab, India and is now living at 202 Nestles Avenue, Hayes, UB34QG, England, UK, hereby give notice of my intention to change my name to BHUPINDER KAUR subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, PAVITAR SINGH S/o BALJEET SINGH whose permanent address in India is H.NO 1003, NEW PARTAP NAGAR, B BLOCK, G.T. ROAD, AMRITSAR, PIN: 143001, PUNJAB, INDIA, and is now living at 104 a, LONDON ROAD, LEICESTER, LE2 0QS ENGLAND U.K. hereby give notice of Intention to change my name to PAVITAR SINGH KAMBOJ subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Ravinder Singh S/O Manish Kumar whose permanent address in India is V.P.O. Dargah, District Jalandhar, Punjab, India and is now living at 104 a, LONDON ROAD, LEICESTER, LE2 0QS ENGLAND U.K. hereby give notice of Intention to change my name to PAVITAR SINGH KAMBOJ subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, PAVITAR SINGH S/o BALJEET SINGH whose permanent address in India is H.NO 1003, NEW PARTAP NAGAR, B BLOCK, G.T. ROAD, AMRITSAR, PIN: 143001, PUNJAB, INDIA, and is now living at 104 a, LONDON ROAD, LEICESTER, LE2 0QS ENGLAND U.K. hereby give notice of Intention to change my name to PAVITAR SINGH KAMBOJ subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Suyashi Prasad D/O Late Mohit.P.Mathur & Neha Mathur and W/O Harpal Singh Dhillon whose permanent address in India is G8 Anantshree Apartments, Kailash Vihar, Agra, Pin. 282007, India and is now living at 47 Calbeck Drive, Woodley, RG5 4JX, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Suyashi Prasad Dhillon subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Bhushan Gajanan Patil S/o Gajanan Ganpat Patil whose permanent address in India is Navapur Road, Arnala, Virar (W), Thane, Maharashtra, 401301, India is now living at R/o 9 Brookland Terrace, Sayer Street, Huntingdon, PE293HE, UK hereby give notice of intention to change my name to Bhushan Gajaanan Paatil subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, UK.

I, Miss Navjot, D/O Kashmiri Ram whose permanent address in India is Village. Ghumiala, PO.Rampur Jhanjowal, District. Hoshiarpur, Punjab, India and is now living at 48 Greenland Crescent, Southall, UB2 5EP, England, UK hereby give notice of my intention to change my name to Navjot Kaur subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Miss Navjot, D/O Kashmiri Ram whose permanent address in India is Village. Ghumiala, PO.Rampur Jhanjowal, District. Hoshiarpur, Punjab, India and is now living at 48 Greenland Crescent, Southall, UB2 5EP, England, UK hereby give notice of my intention to change my name to Navjot Kaur subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Sangeeta Rani, D/O Ramesh Kumar AND W/o Jasbir Kumar Rattu whose permanent address in INDIA is Sahibzada Ajit Singh Nagar, Phagwara, Kapurthala, Punjab, Pin.144401, India and is now living at 75 Milton Road, Wolverhampton, WV10 0NE, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Sangeeta Rattu subject to the approval of the High commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Ajmer Singh S/O Harmel Singh whose permanent address in India is Village Bhullar Bet, PO. Nurpur Lubana, Teh. Dhilwan, District Kapurthala, Pin 144804, India and is now living at 43 Dudley Walk, Wolverhampton, West Midlands, WV4 5HD, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Ajmer Singh Bhullar subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Shivraj Singh S/O Nachhattar Singh & Mukhtiar Kaur whose permanent address in India is VPO. Pittho, Teh. Phul, District Bathinda, Punjab, India and is now living at 44 Pennyacre Road, Druids Heath, Birmingham, B14 5UN, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Shivraj Singh Sekhon subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I Rajni Bala D/o Surinder Kumar and w/o Munish Kumar Kaushal Whose address in India is Village Singriwala, PO. Piplanwala, Pin- 146022, Distt. Hoshiarpur, Punjab, India and is now living at 38, ELLIMAN AVENUE, SL2 5BG, SLOUGH, BERKSHIRE, UK hereby give notice of my intention to change my name to Rajni Bala Kaushal subject to the approval of the High Commission of India, London, UK.

I Munish Kumar S/o Muni Lal whose address in India is V.P.O Garhdiwala, Tehsil Dasuya, Pin-144207, Distt. Hoshiarpur, Punjab, India and is now living at 38, ELLIMAN AVENUE, SL2 5BG, SLOUGH, BERKSHIRE, UK hereby give notice of intention to change my name to Manish Kumar Kaushal subject to the approval of the High Commission of India, London, UK

I, Dharamvir S/O Banarsi Dass whose permanent address in India is VPO. Dinarpur, District Ambala, Haryana, India and is now living at 31 A, Burns Avenue, Southall, UB1 2LR, ENGLAND, hereby give notice

I, Rohit Rommel S/O PS William and P.B William whose permanent address in India is House Number-2536, Sector 125, Old Sunny Enclave, Extension 6, Greater Mohali, Punjab, India and is now living at 33 Priory Court, Bedford, MK40 1JN, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Rohit Rommel William subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Baljinder Kumar S/O Gurmit Chand whose permanent address in India is H.No. 120, Village Khichipur, P.O. Haripur, District Jalandhar, Punjab, Pin 144102, India and is now living at 19 Myra Street, Woolwich, London, SE2 0HA, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to BALJINDER BASRA subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, Harish Kumar S/O Krishan Lal whose permanent address in India is Jansui, Ambala Ciry, Haryana, Pin: 134003, India and is now living at 40 Balfour Street, Leicester, LE3 5EA, England, UK hereby give notice of my intention to change my name to Harish Sachdeva subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K. I, Monika Rani W/O Ranjodh Jaswal whose permanent address in India is VPO Badoh, Tehsil Amb, District Una, Himachal Pradesh, India and is now living at 38 Myrtle Crescent, Slough, Berkshire, SL2 5BB, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Monika Jaswal subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

I, SATNAM SINGH S/O Mohinder Singh & Sodhan Kaur whose permanent address in India is VPO Binjon, District Hoshiarpur, Punjab Pin: 144520, India and now living at 395 Bradford Road, Stanningley, Pudsy, LS28 7HQ, England, UK hereby give notice of intention to change my name to SATNAM SINGH MANKU subject to the approval of the Consulate General of India Birmingham, UK

I, Hardip Singh Dhillon S/O Sohan Singh & Gurdev Kaur whose permanent address in India is Kherabet, PO. Nurpur Bet, District Ludhiana, Pin: 141008, India and is now living at 452 Queslett Road, Great Barr, Birmingham, B43 7EJ, England, hereby give notice of my intention to change my name to Deep Singh subject to approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I Ramandip Kaur Sansoy D/O Mohinder Paul & Santosh Kumari whose permanent address in India is V.P.O. Bisla, District NawanShahr, Punjab, Pin. 144505, INDIA and is now living at 12, Hazel Grove, West Bromwich, B70 7EL, England, UNITED KINGDOM, hereby give notice of my intention to change my name to Ramandip Kaur subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Samreen D/O Syed Arifuddin & Najma Parveen whose permanent address in India is 11-3-707, Mozzam Pura, Habeeb Nagar, Hyderabad, PIN: 500001, Telangana, India and is now living at 12 Gilbert House, Red Lion Lane, Exeter, Devon, EX1 2FH, hereby give notice of my intention to change my name to SAMREEN SYED subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, Shingara S/O Rakha Ram whose permanent address in India is Village. Gaddwail P/O Binewal TEH. Garhshankar, Distt. Hoshiarpur, Pin: 144523 Punjab India and is now living at 33 Bellclose Road, West Drayton, Middlesex, UB7 9DE, ENGLAND, UK hereby give notice of my intention to change my name to Shingara Singh Shokkar subject to the approval of the High commission of India, London.UK I, Hardeep Singh Dhillon S/O Sohan Singh & Gurdev Kaur whose permanent address in India is Kherabet, PO. Nurpur Bet, District Ludhiana, Pin. 141008, India and is now living at 452 Queslett Road, Great Barr, Birmingham, B43 7EJ, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Deep Singh subject to the approval of the High Commission of India, London/Birmingham, U.K.

I, DEVINDER KAUR D/O Narkewal Singh & Darshn Kaur whose permanent address in India is H.No.74/C Vikas Colony, Patiala, Punjab Pin: 147001, India and now living at 64 Avenue Road, Bradford, BD5 8DB, England, UK hereby give notice of intention to change my name to DAVINDER KAUR BUSSAN subject to the approval of the Consulate General of India Birmingham, UK

I, Dharamvir S/O Banarsi Dass whose permanent address in India is VPO. Dinarpur, District Ambala, Haryana, India and is now living at 31 A, Burns Avenue, Southall, UB1 2LR, ENGLAND, hereby give notice of my intention to change my name to Dharamvir Singh subject to the approval of the High Commission of India, London, U.K.

NOW OPEN FOR RESELLERS

Team **FILA** Ph

JOIN the TEAM

www.fila.com.ph

U.S. POLO ASSN.
Denim Co.
SINCE 1890
LIVE AUTHENTICALLY

BRIGHT & CHEERFUL
**GRAPHIC T-SHIRTS &
WASHED DENIMS**